

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
سؤالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی

شماره تلفن: اداره ۵۴۴۸ - اطاق رئیس ۹۴۴۱

۴ شنبه ۲۸ مرداد ماه ۱۳۲۶

مدیر سید محمد هاشمی

سال سوم - شماره ۷۲۸

صفحه ۱۸۸۹

دوره پانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۴۸۴

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - صورت مشروح مذاکرات ششمین جلسه دوره پانزدهم از صفحه ۱ تا ۷
- ۲ - تصویبنامه ۷
- ۳ - آگهی های رسمی ۹

مذاکرات مجلس

جلسه ۶

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۲۵ مرداد ماه ۱۳۲۶

فهرست مطالب

- ۱- تصویب صورت جلسات چهارم و پنجم
- ۲- مذاکره نسبت به تعیین دستور
- ۳- انتخاب رئیس
- ۴- بیانات آقای رئیس
- ۵- طرح پیشنهاد راجع بتغییر دستور
- ۶- طرح اعتبار نامه آقای مشایخی
- ۷- موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس چهل و پنج دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت جلسات چهارم و پنجم

رئیس - بسیار خوب شما چون غائب بودید بفرمائید.

امیر تیمور - بنده خیلی معذرت میخواهم که در جلسه قبل چون اجازه گرفته بودم و کسالت داشتم موقع قرائت صورت جلسه نبودم که اعتراضم را عرض کنم، اعتراض بنده نسبت بصورت جلسه دو قسمت است یک قسمت در عرایضی که بنده در جلسه هشتم مرداد کردم اشتباهی روی داده و از آقای دکتر متین دقتی بسیار بسیار ممنون شدم که بنده را همان جلسه متوجه اشتباه فرمودند و از نظر اهمیتی که موضوع دارد اجازه میخواهم که آن اشتباه را تصحیح کنم و حالا تصحیح میکنم، پس از این صکه دولت ایران امتیاز داری را انشاء صبر و ابلاغ

رئیس - جلسه چهارم مجلس دوم تبه تشکیل شد و بعنوان تنفس ختم شد و جلسه قبل برای اینکه عده برای رأی کافی نبود صورت جلسه تصویب نشد، اعتراضاتی هم شد که اصلاح خواهد شد.

امیر تیمور - بنده هم اعتراض دارم بصورت جلسه.

رئیس - نسبت بصورت جلسه اعتراض دارید؟
امیر تیمور - بلی صورت جلسه ای که امروز قرائت شد بنده اعتراض دارم.

رئیس - نسبت بصورت جلسه چهارم که قرائت شد؟

امیر تیمور - بلی آقا نسبت بهمین صورت جلسه دیروز.

● این مذاکرات مشروح ششمین جلسه از دوره پانزدهم قانون گذاری اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

الغای امتیاز داری بکمیانی رسید البته کمیانی مایل بود که زیر بارنرود تشبثاتی کرد حکومت انگلستان هم بکک کمیانی اقداماتی کرد و مراسلاتی بین دولت ایران، وزارت امور خارجه مایمنی سفارت انگلیس با وزارت خارجه رد و بدل شد ابتداء دولت انگلستان مایل بود که این قضیه بدیوان داوری لاهه مراجعه شود و دولت ایران تشخیص داد که چنین حتی طبق مقررات برای دیوان داوری لاهه نخواهد بود، زیرا دیوان داوری لاهه ممکن است فقط به اختلافات بین دو دولت رسیدگی کنند پس از این موضوع را دولت انگلستان بمجمع ملل مراجعه کرد و آنچه بخاطر دارم یکی از وزرای انگلستان ....
رئیس - اینها نسبت بصورت جلسه است که میفرمائید آقا؟

امیر تیمور - بلی آقا این مربوط به تصحیح عرایض بنده است، آنچه که بخاطر دارم یکی از وزرای انگلستان که گویا مرحوم سیرجان سایمون بود بمجمع ملل رفت برای توضیحات خودشان و از طرف دولت ایران هم یک هیئتی تحت ریاست مرحوم داور رفتند در آنجا ابتداء بمجمع ملل یکی از اعضای خود را بعنوان رایور تور معرفی کرد و آنها هم آقای دکتر بنش را معرفی کردند. آقای دکتر بنش بعد از آنکه وارد شد بطرفین توصیه کرد که بامذاکرات مستقیم قضیه را حل کنند و آنوقت بتوصیه ایشان از طرف دولت انگلستان نماینده مخصوصی به تهران

آمد که گویا مرحوم سیرجان کدمن بود از طرف دولت ایران هم یک بختی مدین شدند که جناب آقای تقی زاده بودند ، مرحوم فروغی بودند و مرحوم داور بودند و بالاخره

رئیس - این منظور از نطق آنروزتان است؟

امیر تیمور - وفرا دراد در مجلس تصویب شد و همه آقایان هم ملاحظه فرموده اند و خوانده اند این یک قسمتی است از عرایض بنده که چون اشتباه شده بود عرض کردم . عرض دیگر بنده قسمت دوم عرایض بنده است که بنده قبلاً باید ماده ۱۰۸ را قرائت کنم .

ماده صد و هشتم - در مباحثات ناطقین باید متناوباً بر ترتیب مخالف و موافق نطق نمایند درباره وزرا یا معاونین آنها و یا مخبرین کمیسیونها که مأمور تأیید و دفاع لوائح یا طرح قانونی هستند لازم بشت اسم نیست و هر وقتی که اجازه نطق بخواهند اجازه بآنها داده میشود باستناد این ماده در جلسه دوم یعنی در تنفس دوم بنده تقاضا کردم که مجدداً در جواب فرمایشات آقای اسکندری که آن روز اول آماده نبودم و جواب فرمایشاتشان را حاضر کرده بودم که توضیحاتی عرض کنم بنده اجازه داده نشد در صورتیکه بنده جواب تمام فرمایشات ایشان را جزء بجزه حاضر کرده بودم و خیلی لازم بود که بمن اجازه داده میشد تا نکته مهمی باقی نماند و از اعتراضاتی که فرموده بودند رفع اشتباه بشود متأسفانه مقام ریاست بمن اجازه ندادند عرض نمیکند که عهدآینده اجازه ندادند ولی اشتباه شده بود .

رئیس - تغییر آقا ، بر طبق نظامنامه اجازه داده نشد .

امیر تیمور - ولی بر اثر این اشتباه یک حقی از من فوت شد که اگر من توضیح میدادم باعتبار نامه آقای تقی زاده با قید و شرط رأی گرفته نمیشد و بطوریکه یکی از جراند هم نوشته بود چنین شائبه ای ایجاد نمیشد ، در حال بنده این جا خیلی متأسف هستم که یک حقی از من فوت شد یعنی حق ، از دیگری فوت شد و طبق ماده ۱۰۸ چون بنده مخبر بودم و مکلف بدفاع بودم موقعی که تقاضا کردم بمن اجازه داده شود حتماً باید بمن اجازه داده شود گرچه از جناب آقای مسعودی متشکرم که دفاعشان بی اندازه کامل بود و یک مقداری از اذهان ساده رفع اشتباه کرد ولی اگر بمن اجازه داده بودند جواب فرمایشات حضرت والارا جزء بجزه و کلمه به کلمه حاضر کرده بودم و اینجا مسلم و مدلل میشد که نماینده محترم اشتباه فرموده اند . و از خودشان هم رفع اشتباه میکردم .

رئیس - بطوریکه خاطر آقایان مسبوق است پس از اینکه آقای اسکندری صحبت کردند آقای امیر تیمور بعنوان مخبر و مخالفت با بیانات آقای اسکندری صحبت هائی کردند و ایشان گفتند که بیاناتشان روی پرونده نیست بلکه در صلاحیت شخصی صحبت میکنند در این موقع پیشنهاد کفایت مذاکرات شده بود آقای مکی و آقای اردلان پیشنهاد هائی دادند که بعداً استرداد شد و پس از استرداد دیگر جای مذاکره نبود مهندس بنده آقای مسعودی اجازه دادم صحبت کنند و اینطور نبود

که فرمودید . دو موافق هم حق صحبت نداشتند و موقع رأی هم رسیده بودیم آن راهم برای خاطر اینکه چیزی گفته نشود مثل اینکه سرکار مفرمائید اجازه استثنائی بآقای مسعودی دادم (صحیح است) صورت جلسه چهارم تصویب میشود حالا صورت جلسه پریروز قرائت میشود ،

(صورت جلسه روز ۵شنبه ۲۲ مرداد ماه بوسیله آقای محمد علی مسعودی (منشی) قرائت گردید .) یکساعت و نیم بظهر روز پنجشنبه ۲۲ مرداد مجلس بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید و صورت مجلس چهار جلسه که بعنوان تنفس خاتمه یافته بود قرائت شد .

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شد :
غایب با اجازه - آقای شریعت زاده مشاور .
غائبین بی اجازه - آقایان : هدایت الله یلزی قوامی - علی و کیلی - تقی زاده - لبقوانی .
دیر آمده با اجازه - آقای امیر تیمور .

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : غضنفری . نراقی - دکتر راجی - آقاخان بختیاری - فولادوند ناصر الدین ناصری .
آقای یمین استفندیاری بعنوان اعتراض بصورت مجلس اظهار نمودند که خروج ایشان از جلسه اسبق بخاطر اهالی آذربایجان بود و نیز برای استرداد اعتراض نسبت باعتبار نامه خود بکسی متوسل نشده اند .

آقای رضوی بیان داشتند که در تقدم طرح اعتبارنامه آقای تقی زاده گفته بودند که برخلاف نظامنامه است و مجلس وقتی میتواند دستور خود را عوض کند که نظامنامه حاکم نباشد و نیز گفتگو در شخصیت نمایندگان همیشه از وظائف مجلس است و این حق نباید از مجلس سلب شود .

آقای دکتر شفق اظهار نمودند بعضی صورت مجلس ها پیش از لزوم مفضل است و معنی مجدل نیز این نیست که مطالب مهم متروک و مکررات فرعی وارد صورت مجلس شود از جمله پیشنهادی که در قیام با سکوت با احترام شاعر مشروطیت داده اند حتی یک جمله از توضیحات ایشان ذکر نشده ولی ضمن مخالفت آقای اسکندری موضوع محاسبه ایشان راجع بضرر کشور از تعدیه قرارداد نفت ارقام فرعی هم آمده است همچنین نسبت بنطق یکی از نمایندگان در صورت مجلس اظهار نظر شده در حالیکه صورت مجلس باید انعکاس مذاکرات باشد .

آقای رئیس بیان داشتند که تمام نطق شما و دیگران در صورت مشروح ذکر شده در صورت مختصر هم بمدای این دقت میشود .

آقای اسکندری اظهار نمودند اگر خلاصه اعتراضاتشان که طی هفت ماده در خاتمه ادعائانه به عرض مجلس رسیده ذکر شده بود بهتر بود و نیز ضمن همان مذاکرات تذکر داده اند که در جامعه ملل هیچ قسم حکمیتی از طرف دکتر بنش راجع بقرار داد نفت نشده است همچنین اشاره نمودند گوشتی گفتند تعدیه قرارداد مطابق مصلحت ملت و کشور نبود اکثریت نظر ایشان را قبول و تحسین نموده است و در

صورت مجلس ذکر نشده و نیز لازم دانستند که متن پیشنهاد آقای دکتر شفق در صورت مجلس قید شود .
درین موقع عده برای تصویب صورت مجلس کافی نبود آقای دکتر مصباح زاده از اینکه برای تشکیل وزارت کار و تبلیغات در نامه قرائت شده از طرف آقای امینی تصویب نامه قائم مقام قانون ذکر شده اعتراض نمودند .

آقای اردلان با توضیحاتی در اطراف صدم شرکت بعضی از نمایندگان در جلسه رسمی و تعطیل جلسات و قرار جلسه خصوصی در اخذ رأی مخفی پیشنهاد آقایان دکتر راجی و صادقی و هدایت و باز عدم حضور آقایان در جلسه اظهار نمودند در این موقع تشنج مجلس و بحران مملکت مصلحت کشور نیست و معتقد بودند که آقایان نمایندگان با شرکت در مجلس و حل و عقد مشکلات اصول دمو کراسی را محفوظ دارند .

آقای محمد علی مسعودی توضیح دادند چون در جلسه خصوصی قرار اخذ رأی مخفی نسبت پیشنهاد تقدیم شده مورد قبول اکثریت واقع شد ولی جلسه بدون اخذ نتیجه برهم خورد در جلسه رسمی حضور نیافته اند و نیز بنسبند مندرجات روزنامه که بیان تذکر دادند که طرفداران تقی زاده طرفداران سیاست جنوبی نیستند .

آقای فرامرزی توضیح دادند که در نگارشات روزنامه که بیان نسبت شخص معینی اظهار نظر شده است و معتقد بودند که اقلیت وقتی عمل اشتباهی بضرر مملکت از ناحیه اکثریت دید ممکن است ایستروکسیون کنند ولی در انتخاب هیئت رئیسه یا تصویب اعتبار نامه ها هیچ نحو صلاح نیست و اگر مجلس نتواند از این دو راهی بگریزد رود که مقوی اصول دمو کراسی شود هر قوه کوچکی می تواند قدرت را از دست مجلس بگیرد و این موجب ضعف عدالت و آزادی خواهد شد و معتقد بودند که هر دو دسته با وضع فعلی که گفته شده و سکیل بالقوه هستند بهانه هائی برای ایجاد تشنج بدست میدهند بهتر است که حل این اختلافات را با اصول پارلمانی که در تمام دنیا معمول است معمول کنیم .

آقای آصف با اشاره بوضع فعلی کشور و انتظارات مردم و ذکر مسائلی چند از دوره چهاردهم چنین بیان نتیجه نمودند که هر یک از نمایندگان و کیل تمام کشور و یازده ملیون ایرانی هستند و باید دوراز نظریات شخصی بنفع جامعه خدمت کنند همانگونه که در اینجا مکرر بکلام الله مجید قسم یاد کرده ایم و در اساسی که خدمت بجامعه است اختلافی نیست باید این تشنج را از بین برداریم و از فروغ صرف نظر کنیم و با اصول بپردازیم و مردمی که در انتظار ما هستند قدمهای سربمی برای اصلاح حال آنها برداریم .
درین موقع آقای مکی از طرف اقلیت خواستند صحبت کنند ولی عده برای مذاکره کافی نبود .
مجلس بکریع بعد از ظهر خاتمه یافت و جلسه آینده بروز یکشنبه ۲۵ معول گردید .

رئیس - نسبت بصورت جلسه اعتراض نیست؟
ملک مدنی - بنده عرضی دارم .
رئیس - بفرمائید .

ملک مدنی - آنچه که بنده استنباط کرده ام حضرت عالی فرمودید که صورت جلسات تصویب شد

و این صورت جلسه پریروز را یک جلسه خاص و متشکلی صورت دادید یا اگر بنده اشتباه کرده ام در اینصورت مقام ریاست توضیح بفرمائید که رفع اشتباه بشود و گرنه این جلسه پریروز هم بطور تنفس بوده است و حالا که اکثریت پیدا شده است برای تصویب صورت جلسات همه اینها بصورت یک جلسه است و جلسه پریروز یک جلسه خاص نبوده است خواستم این را تذکر بدم که مطابق سابقه و آئین نامه اینطور نبوده و نباید اینطور عمل بشود اگر این طور است که هیچ و اگر غیر از این است بنده خیال میکنم هم اداره تقنینیه میدانند و هم سابقه هست و هم آقایانی که در مجلس بوده اند اطلاع دارند که مکرر اینطور شده است که ۶-۵ جلسه بعنوان تنفس ختم شده و بعد مقام ریاست اظهار کرده اند مغالطی هست گفته شده است خیر و بعد فرموده اند صورت جلسه تصویب میشود . در واقع این چهار پنج جلسه بطور تنفس هم یک جلسه میشود .

رئیس - سه جلسه از جلسه های پیش بعنوان تنفس ختم شد جلسه چهارم پیشنهاد ختم جلسه از طرف آقای دکتر معظمی رسیده بود و جلسه را ختم کردیم (صحیح است) بنا بر این رأی بتصویب ماند باین جلسه که اکثریت حاصل است و تصویب شد حالا این صورت جلسه هم خوانده شد هر کس باین صورت جلسه معترض است اعتراض کند . معترضی نیست ؟

فرامرزی - بنده معترضم .
رئیس - بفرمائید .

فرامرزی - عرض کنم آنجا که نوشته شده از قبول بنده راجع بمسئله اوبستر کسیون بنده عرض کردم در مسائل مهم ممکن است اوبستر کسیون کرد یکطوری اینجابعبارت هست مثل اینکه اوبستر کسیون یک اصلی است . اوبستر کسیون یک اصلی نیست که برایش یک اصلی قائل شده باشند ، یک قضیه ای است که اینطوری پیش آمد بنده عرض کردم که اگر این اوبستر کسیون در یک مسئله مهمی بود که مربوط بحیات مملکت بود یک چیزی بود ولی برای یک چنین کار جزئی صلاح نبود . بنده طوری عرض نکرده بودم که اوبستر کسیون یک اصلی باشد برای یک قضیاتی این عبارت را استعفا می کنم اصلاح بفرمائید .

رئیس - آقای اردلان نسبت بصورت جلسه اعتراضی دارید بفرمائید .

اردلان - عرض کنم که ضمن غائبین بدون اجازه نوشته شده است آقای هدایت الله یلزی بنده خواستم عرض کنم که بنده مسبوق هستم دوسه ماه است که ایشان مریض و در کرمانشاه هستند .

رئیس - اصلاح میشود . آقای حاذقی بفرمائید .

حاذقی - موقمی که صورت مجلس جلسه پیش قرائت میشد مجلس از اکثریت افتاد و این موضوع مورد اعتراض یک عده ای شد حالا مقام ریاست تذکر بفرمائید موقعیکه مجلس مشغول کار است آقایان از بیرون رفتن از جلسه خود داری بفرمائید و یکی هم اینکه آقای محمد علی قوامی را قائب بر اجازه نوشته اند در صورتیکه توسط خود بنده از جناب آقای رئیس اجازه گرفته اند خواستم عرض بکنم که اصلاح بفرمائید .

رئیس - اصلاح میشود دیگر نسبت بصورت جلسه اعتراضی نیست ؟

امینی - بنده ده دفعه اجازه خواستم (بعضی از نمایندگان - اعلام رأی شده است آقا نمیشود) .

رئیس - نسبت بصورت جلسه است آقا ؟

امینی - بلی عرض کنم یا بنشینم ؟

رئیس - بفرمائید آقا .

ابوالقاسم امینی - عرض کنم که در صورت

جلسه ذکر شده است آقای مصباح زاده بگفته امینی باینکه تصویب نامه بجای قانون است اعتراض کرده اند ، بنده میخواستم عرض بکنم که گفته بنده نیست و از روی نامه مربوط بوزارت کار خواندم باز این اعتراض ایشان بوزارت کار است (صحیح است)

رئیس - آقای رضوی نسبت بصورت جلسه اعتراض دارید ؟

رضوی - بنده جواب آقای ملک مدنی را میخواستم عرض کنم .

رئیس - آقای دکتر شفق نسبت بصورت جلسه فرمایشی دارید ؟

دکتر شفق - اگر نسبت بصورت جلسه رأی گرفتید بنده اخطار نظامنامه دارم .

رئیس - پس صورت جلسه تصویب میشود فرمایشی دارید بفرمائید .

دکتر شفق - راجع بپیشنهادی که بنده در باب اعتبار نامه آقای تقی زاده تقدیم داشتم بنظر بنده یک مختصر سوء تعبیر شد و آن عبارت بود از اینکه همکار محترم بنده نماینده محترم آقای امیر تیمور فرمودند اعتبارنامه آقای تقی زاده با قید و شرط قبول شد ، اعتبارنامه یک نماینده وقتی در مجلس مطرح میشود از دو حیث مورد نظر واقع میشود یکی از حیث صلاحیت شخصی و یکی از حیث جریان انتخابات . پیشنهاد را چون بنده دادم ، بنده اعتراف میکنم که نسبت بصلاحیت شخصی و جریان انتخابات آقای تقی زاده هیچگونه قید و شرط نبود (صحیح است) و مجلس از این لحاظ بهیچوجه باید و شرط بایشان رأی نداد (صحیح است) اما شرط یا قید اگر حقیر را معذور بدارند آنجا قید و شرط نیست

چون آقای اسکندری یک مطالب حقوقی و سیاسی توأم با زندگی سیاسی آقای تقی زاده ذکر کرده بودند و یک جمله ای فرموده بودند که اگر مادری بنمایندگی آقای تقی زاده دادیم تمام فعالیت های سیاسی زندگی ایشان را هم تضمین کردیم امضاء کردیم نظیر اینکه بگوئیم هر یک از آقایان که مورد بحث واقع میشود نماینده گیش و وقتی کننایدگی آن آقارا پذیرفتیم هر کاری در عرض کرده است رسمی و غیر رسمی ما تصویب کرده ایم خیر ، چنین شرطی نیست در تصویب اعتبارنامه اشخاص ، در نمایندگی اشخاص دو شرط است صلاحیت شخصی و جریان انتخابات ، پیشنهاد بنده منتهوش این بود که مسائل حقوقی و سیاسی کدر نطق آقای اسکندری مطرح شد مربوط بصلاحیت شخصی و جریان انتخابات ایشان نیست (صحیح است) و مجلس در آن قسمت ها بهیچوجه امضاء نمیکند و اینطور نیست که هر کس در زندگی هر هلباتی

داشته باشد مجلس آنرا تصویب بکند و گمان میکنم این مطلب روشن است و چون ایشان در فصول و آئین نامه های مجلس استاندند و ما شاگردیم میخواستم تذکر بدم که این ماده ۸ نمیکوید که مخبر شهبهر وقت خواست میتواند بدون رعایت تناوب صحبت بکند این جا می نویسد مخبرین کمیسیون ها و شعبه غیر از کمیسیون است مگر اینکه چاپ این آئین نامه غیر از چاپ آئین نامه آقا باشد .

رئیس - پیشنهادی از طرف آقایان دکتر راجی و مهندس هدایت صادقی شده بود بنده رأی بگیریم . . . پیشنهادی رسیده است که به پیشنهاد باید رأی مخفی گرفته شود ، قرائت میشود (صحیح است) اسامی آقایان هم ذکر میشود بعد شروع میکنیم بخاند رأی مخفی بامهره (صحیح است) پیشنهاد قرائت کنید .

محمد علی مسعودی (منشی) - دو پیشنهاد است که از طرف تقریباً چهل نفر از آقایان شده است (امینی - آقا بخوانید)

امضاء کنندگان زیر پیشنهاد میکنند که نسبت بپیشنهاد آقایان دکتر راجی - مهندس هدایت و صادقی - راجع بمقدم داشتن انتخاب هیئت رسمی دائمی در دستور رأی مخفی گرفته شود .

دکتر جلال عبده - حاذقی - اردلان - آصف - لاهوتی - دکتر طباطبائی - رضوی - مکی - تابتی - ابوالقاسم امینی - حسن ارسنجانی - سید هاشم وکیل - ضیاء ابراهیمی - دکتر رضا زاده شفق منصف - یکی دوتا هم امضاء لایقره است . باز یک

پیشنهاد دیگر هم شده است که میخواهم . ریاست مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم نسبت بپیشنهاد آقایان دکتر راجی ، صادقی و هدایت با رأی مخفی رأی گرفته شود بوسیله مهره دکتر اعتبار . کفائی . تولیت . جواد گنجه حاذقی . ملک مدنی . ناصر ذوالفقاری . عبدالقدیر آزاد . نورالدین امامی . احمد دهقان . محمد علی مسعودی . اسدالله معقانی . برزین . عباس مسعودی . اردشیر شادلو . ملکی . حائری زاده . مسعود تابتی . امامی اهری . کشاورز صدر . قادیان . مکی (بعضی از نمایندگان هر دو پیشنهاد یکی است آقا) (دکتر عبده - راجع باین پیشنهاد اگر توضیحی لازم است عرض کنم) .

عباس مسعودی - رأی بگیرد آقا .

رئیس - یک پیشنهادی رسیده که بر طبق ماده ۹۲ آئین نامه رأی مخفی گرفته شود ماده ۹۲ آئین نامه هم قرائت میشود اول پیشنهاد خوانده میشود بدماده ۹۲ .

معلوم کنید - اول تکلیف این پیشنهاد هارا

رئیس - تکلیفی ندارد وقتی پیشنهاد رأی مخفی شد رأی ندارد پیشنهاد را بخوانید (پیشنهاد بشرح ذیل قرائت شد) .

پیشنهاد میکنم طبق ماده ۹۲ آئین نامه در خصوص پیشنهاد آقای دکتر راجی و غیره رأی گرفته شود .

متممدماندی - حاذقی - (بعضی از نمایندگان این چیست آقا) .

رئیس - ماده را قرائت بفرمائید .

(ماده ۹۲ آیین نامه بشرح زیر فرائت گردیده)
ماده ۹۲ - در موقع اخذ رأی هلنی باورراق یا اخذ رأی مغربی، هر گاه خواندن اسامی نمایندگان، برای تحقیق حضور تقاضا شود مجلس بدون مباحثه در آن باب رأی میدهد.
در اینصورت اسم هر یک از نمایندگان رایگی از منشیان بصدای بلند ذکر سکردد. و همان شخص رأی خود را در ظرف مخصوص میاندازد. پس از ختم این عمل مجدداً اسامی فرائت میشود تا آنهایی که در دقه اول خارج اطباق بودند بتوانند رأی بدهند.

بعضی از نمایندگان اشکالی ندارد.
حاذقی - توضیح کوچکی داشتم اجازه میفرمائید.

رئیس - بفرمائید.
حاذقی - چون بنده هر دو تقاضا را امضاء کرده ام میخواستم برای رفع سوء تفاهم عرض کنم، چون بنا بود که این موضوع با توافق نظر همه آقایان صورت بگیرد قبلاً یک صورتی تهیه کرده بودیم که ۹ نفر از آقایان امضاء کرده بودند، بعد برای اینکه تکمیل شود یک هدهای از آقایان اقلیت هم بنا بود امضاء بفرمایند که عدّه امضاء کافی بشود در این ضمن آن برك ۹ امضائی هم تکمیل شده بود که به ۱۵ امضاء رسیده و چون هر دو موضوعش یکی است این است که بنده توضیح ادم.

ابوالقاسم امینی - بنده اخضرار دارم. آئین نامه میگوید بدون مباحثه نباید مجلس قبول کند. جناب عالی اجازه دادید بحث بکنند.
رئیس - پیشنهاد کرده باید توضیح بدهد.
امینی - بدون مباحثه باید مجلس قبول کند.
حاذقی - بحث نبود آقای.
رئیس - توضیح بود، آقایان توجه کنند رأی گرفته میشود. پیشنهاد را بیخوانند.
سزاوار - خود حضرت عالی یک توضیحی راجع بهره سبب و سفید بفرمائید.
حاذقی - یک توضیحی برای بهره سیاه و سفید لازم دارد.
رئیس - آقای سزاوار چه میگوید مطالبتان چیست؟
سزاوار - عرض کنم که یک توضیحی لازم دارد برای بهره سیاه و سفید در تقدم و تأخر اعتبار نامه ها یا انتخاب هیئت رئیسه.

رئیس - پس من میخواهم چه بگویم آقایان تل بفرمائید. ترتیبی برای بهره سیاه به موجب ماده ۹۲ که اعلام شده این است. اولاً بهره ها بین آقایان توزیع و تقسیم میشود یک بهره سفید و یک بهره سیاه بعد اسم آقایان یکی یکی برده می شود آقایان این جا حاضر میشوند بای ترتیب اشخاصی که موافق با پیشنهاد آقای دکتر راجی و آقای صادقی هستند بهره سفید کلمات قبول است خواهند داد، اشخاصیکه مخالف با این پیشنهاد هستند بهره سیاه میدهند.
سزاوار - در انتخاب هیئت رئیسه بفرمائید.
یمین اسفندیاری - توضیح بفرمائید آقای.

رئیس - برای تقدم انتخاب هیئت رئیسه رأی گرفته میشود...
یمین اسفندیاری - بنی اگر موافق هستند بهره سفید میدهند...
رئیس - موافقین بهره سفید میدهند و مخالفین بهره سیاه میدهند (صحیح است) و بهره تفتیشیه خودشان را هم بعد در این جا میآورند و باید متوجه باشند که شماره میشود و بعد رأی گرفته میشود (صحیح است).

امینی - بنده استدعا میکنم پیشنهادی که ما کردیم دو مرتبه خوانده شود که سوء تفاهم نشود
بعضی از نمایندگان - نمیشود آقای برای اینکه اعلام رأی شده است.

محمد علی مسعودی - قبلاً خوانده شده است آقای.
حاذقی - اگر بهره سفید زیاد بود بلافاصله شروع میشود با انتخاب هیئت رئیسه.

رئیس - اگر بهره سفید بیشتر بود اکثریت دارند.
حاذقی - یعنی همین امروز شروع میشود.
رئیس - بلی آقای.
اردلان - مطابق آئین نامه ۳ نفر باید تعیین بشوند و بهره ها را نظارت کنند.

حاذقی - نظار را تعیین بفرمائید آقای رئیس.
رئیس - سه نفر برای استخراج آراء بحکم فرجه باید معین شوند آقای مسعودی شما استخراج کنید.

(اقتراع بعمل آمده آقایان نظار بشرح زیر تعیین شدند)
دکتر صادق رضا زاده شفق - عباس فاضلی - دکتر عبدالله معظی.
رئیس - پیشنهاد برای توجه آقایان یکمرتبه دیگر فرائت میشود.
(پیشنهاد بشرح زیر فرائت شد)
پیشنهاد میکنم که دستور جلسه آئین انتخاب هیئت رئیسه مجلس شورای ملی باشد.
صادقی - خسرو هدایت - دکتر راجی.

رئیس - اگر نسبت باین پیشنهاد رأی مثبت بود شروع میشود با انتخاب هیئت رئیسه. عدّه حضار ۱۱۲ نفر اسامی آقایان یک یک فرائت میشود حاضر میشوند و رأیشان را می اندازند.

دکتر معظی - مطابق ماده ۹۲ یکی یکی فرائت میشود تشریف میآورند. اینجا از آن بهره های که به شان داده شده است اگر موافقت کرد بهره سفید میاندازدند و اگر مخالفند بهره سیاه میاندازدند و بعد آن بهره تفتیشیه ای که با خودشان است در آن کسبه ای که آنجا روی میز آقایان منشعب است در آنجا میاندازدند و بعد آن کسبه هم شماره میشود (یمین اسفندیاری) اگر موافقت با اینکه هیئت رئیسه مقدم باشد بهره سفید میدهند (خنده حضار) - اسامی بشرح زیر فرائت گردید.
آقای تابتی - آقای سلطانی - آقای رضوی - آقای دکتر عبده - آقای رحیمیان - آقای عباس مسودی - آقای تولیت - آقای امیر تپوور - آقای منصف

آقای عباس اسکندری - آقای افغمی - آقای اکبر - آقای کهبد - آقای ارباب مهدی - آقای عامری - آقای دکتر امینی - آقای ابوالقاسم امینی - آقای امین - آقای ذوالفقاری - آقای برزین - آقای دکتر بقائی - آقای مهندس رضوی - آقای دکتر آشتیانی - آقای سزاوار - آقای حاذقی - آقای اردلان - آقای شریعت زاده - آقای گلبدادی - آقای دکتر فلسفی - آقای اسلامی - آقای صاحب جمع - آقای بیات - آقای مرآت - اسفندیاری - آقای ملک مدنی - آقای قبادیان - آقای دهقان - آقای اقبال - آقای دکتر اعتبار - آقای سلطان العلماء - آقای مکی - آقای ونوق - آقای نبوی - آقای بهار - آقای آشتیانی زاده - آقای یمین اسفندیاری - آقای سیدهاشم وکیل - آقای ارستنجانی - آقای محمود محمود - آقای کشاورز صدر - آقای وکیل الدوله - آقای آصف - آقای لاهوتی - آقای امامی - آقای مهندس خسرو هدایت - آقای دکتر طب - آقای صادقی - آقای فولادوند - آقای جرجانی - آقای معین زاده - آقای موسوی - آقای ابوالقاسم بهجانی - آقای ایل خان - آقای بختیار - آقای دکتر راجی - آقای شادلو - آقای مکرم - آقای شریعت زاده - آقای دکتر مصباح زاده - آقای ضیاء ابراهیمی - آقای دکتر مجتهدی - آقای ساعد - آقای بهادری - آقای دکتر ملکلی - آقای نور افشان - آقای دکتر متین دقتری - آقای ملکلی - آقای افشار - آقای اهری - آقای نیک بی - آقای قهرمان - آقای ماکوئی - آقای زنگنه - آقای کفائی - آقای غضنفری - آقای نواب - آقای ظفری - آقای ملک پور - آقای کیو - آقای خسرو قشقائی - آقای فرامرزی - آقای صدرزاده - آقای اخوان - آقای قائم مقام رفیع - آقای نصرت الله اسکندری - آقای معقانی - آقای امامی خوبی - آقای جواد گنجی - آقای دادر - آقای نراقی - آقای مشایخی - آقای عبدالقدیر آزاد - آقای هراتی - آقای نیکپور - آقای اورنگ - آقای شهاب خسروانی - آقای حسین قشقائی - آقای ناصر ذوالفقاری - آقای محمد علی مسعودی - آقای اسدی - آقای معتمد دمانندی - آقای فاضلی - آقای دکتر شفق - آقای دکتر معظی پس از اخذ رأی شماره آراء شروع گردید.

دکتر معظی - بهره های تفتیشیه ۱۱۳ نفر
امامی - آقا ۱۱۲ تا اعلام رأی فرمودید
دکتر معظی - آقای اسدی بعد آمدند اضافه شد اول سفید را میخوانیم بهره سفید هفتاد - یک شد اول سفید را میخوانیم بهره سفید هفتاد - یک
بعضی از نمایندگان - بهره های سیاه هم باید شمرده شود آقای.
رئیس - بشمارید آقای.

دکتر معظی - بهره های سیاه ۴۳ تا شماره شد.
رئیس - یکی زیاد است (بعضی از نمایندگان درست نیست آقای).
مکی - باید تجدید شود.
رئیس - پیشنهاد آقای دکتر راجی و دیگران ۷۱ رأی تصویب شد حالا شروع میشود با انتخاب رئیس مکی - جلسه آینده.

رئیس - پیشنهاد در جلسه چهارم شد و جلسه فرائت میشود.
رئیس - پیشنهاد راجع به تغییر دستور فرائت میشود.

هم از آن گذشت پیشنهاد در جلسه چهارم شده حالا جلسه پنجم است (صحیح است) پس حالا شروع می شود با انتخاب هیئت رئیسه.
قبادیان - هیئت رئیسه خیره فقط آقای رئیس **اردلان** - سه نفر را برای نظارت انتخاب بفرمائید.
رئیس - شروع میشود برای استخراج آراء سه نفر بحکم فرجه از اعضای انتخاب شوند.
(اقتراع بعمل آمد آقایان حائری زاده یزدی نصرت الله اسکندری - نصرالله لاهوتی معین شدند)
حائری زاده - آقای مسعودی یکی دیگر را قرعه بکشید.
رئیس - اجباری نیست هر کس می خواهد شرکت کند.
(اقتراع بعمل آمد و آقای مهدی مشایخی معین شدند)
رئیس - پیشنهادی رسیده بر طبق ماده ۹۲ این هم رأی گرفته شود (بعضی از نمایندگان نیستند آقا) پیشنهاد مربوط به ترتیب رأی است که بموجب ماده ۹۲ به ترتیب یکی یکی از آقایان تشریف میآورند.
عدّه حضار ۱۰۶ نفر
دماونندی - آقای عزت الله بیات آمدند بنا بر این ۱۰۷ نفر
اخذ و استخراج آراء بعمل آمده
تعیجه بترتیب ذیل حاصل گردید
رئیس - یک عدّه از آقایان بعداً آمده اند عدّه حضار شد ۱۱۲ نفر بنده ۷۳ رأی داشتم و ۳۶ رأی آقای تقی زاده و سه رأی هم سفید بوده است. (نمایندگان - مبارک است)

۴ - بیانات آقای رئیس
رئیس - از اینکه برای بار دوم آقایان نمایندگان محترم مرا در دلطف و حسن ظن خود قرار داده اند تشکر میکنم. بر خاطر آقایان پوشیده نیست که ملک ما با اصلاحات زیادی محتاج میباشد و مردم از دوره یازدهم انتظارات بسیار دارند (صحیح است) که برتر و بالاتر از همه حفظ حقوق و مصالح ملت ایران است. بنده اطمینان دارم تمام آقایان نمایندگان محترم در برابر - حوادث با وحدت کامل و نیروی معنوی و احساسات میهن دوستی از بذل هر گونه فداکاری مضایقه نخواهند کرد (صحیح است) در این موقع که مجلس وارد کار و عمل میشود از خداوند توفیق انجام وظیفه و خدمت میخواهم و رجاء و اتق دارم نمایندگان محترم با حفظ نظم مجلس و قبول اجراء نظامنامه که اساس پیشرفت امور است و با رعایت احترام افکار و عقاید همدیگر در انجام وظایف نمایندگی و تکالیف وجدانی برای نیل بقصد و هدف مشترک که حفظ استقلال کشور و رفاه و ترقی ملت و آبادی مملکت است قیام و اقدام نمایند (نمایندگان - انشاء الله) پیشنهادی رسیده از آقای بهار که اگر اجازه بفرمائید فرائت شود.

۵ - طرح پیشنهاد راجع به تغییر دستور
رئیس - پیشنهادی راجع به تغییر دستور رسیده فرائت میشود.

پیشنهاد میکنم چون زمینه افکار نمایندگان برای تعیین نواب رئیس و سایر هیئت رئیسه آماده نیست مجلس موافقت مینماید که فعلاً اعتبار نامه ها وارد دستور بشود. بهار (صحیح است)
محمد علی مسعودی - نظیر همین پیشنهادی است که آقایان دکتر بقائی و آقایان دیگر کرده اند. **رئیس** - پیشنهادی هم آقای دکتر شفق کرده اند. توضیح بفرمائید آقای بهار.
محمد تقی بهار - من بنوبه خودم کمال تشکر را از آقایان نمایندگان محترم که امروز موافقت فرموده و تشریف آوردند و قسمتی از کارها را انجام دادیم تشکر میکنم و کمال امتنان را از آقایان دارم و امیدوارم در آینده در هر موردی و هر مطلبی پیش آمد تمام آقایان با توافق نظر و بدون اختلاف مسلک و مرام و بدون هیچ نیت سوئی با حسن نیت تام و تمامی مثل امروز با هم رفتار کنیم، آقایان باید بدانند همانطور که آقای رئیس فرمودند مملکت مادر حال عادی نیست در یک حال بحران بزرگی است، همان حالی است که تمام دنیا بآن حالت بحران مبتلا هستند علیهذا ما باید کمال سعی و کوشش را داشته باشیم که در مجلس تشنجات اخلاقی و تشنجات سیاسی پیش نیاید چنانچه خوشبختانه تا امروز هم پیش نیامده است این پیشنهادی که من کرده بودم دولت داشت یکی همان بود که در متن پیشنهاد نوشته شده بود که افکار آقایان رفقای خودمان لااقل برای تعیین هیئت رئیسه آماده نیست؛ ما میخواهیم هیئت رئیسه را تعیین بکنند که تمام کارها را با شور و شرکت و مراقت و موافقت سایر آقایان دوستان انجام بدهیم و در این موضوع یک مطلب است یعنی نسبت با انتخاب بقیه اعضا هیئت رئیسه هنوز با آقایان مشورت نشده و انتظار داریم که در اول جلسه آینده با موافقت آقایان شود انتخاب هیئت رئیسه را کامل کرد (صحیح است) و نکته دیگر هم این است که چون آقایان نظرشان این است که اعتبار نامه ها زودتر تکلیف معین شود و میگویند که اگر وارد انتخاب هیئت رئیسه بشویم دیگر وقت و مجال برای اعتبارنامه ها نیست خواستم با این پیشنهاد نشان بدهم حزب دمکرات که این بنده افتخار نمایندگی این جمعیت را دارا هستم کاملاً اطمینان دارم در باره اعتبارنامه ها در این جلسه و جلسه بعد و هر جلسه ای که وقت باشد و مجال باشد شرکت میکنند تا تکلیف اعتبار نامه ها معلوم شود و در هر صورت با آن نظر موافقت شده است و در عمل هم خواهند دید که ما و شما یعنی حزب دمکرات ایران و سایر آقایان از هیچ جهت اختلاف نظر با هم نداریم (صحیح است - احسنت) با هم پیش میرویم، با هم جدیت میکنیم، و با هم انشاء الله کار خواهیم کرد.

رئیس - آقای دکتر شفق نسبت باین پیشنهاد مخالفتی دارید.
دکتر شفق - پیشنهاد آقای بهار یک قسمتی که مربوط به روح ائتلاف و صمیمیت و همکاری بود، یقین دارم مورد هر گونه تقدیر و احترام است و تمام.....
مجلس اینطور که بنده در این چند روز احساس کردم برخلاف بعضی از تحریکات بعضی از روزنامه نویسها بایک وحدت نظر انشاء الله کارهای مهمی را

انجام دهم اما در باب اینکه ایشان فرمودند رئیس انتخاب بشود که در بین انتخاب رئیس و نواب رئیس اعتبار نامه ها مطرح شود برخلاف آئین نامه میباشد چنانکه بنده عرض میکنم بموجب این آئین - نامه ماده هفتم میگوید که هیئت رئیسه انتخاب میشوند نه رئیس و در ماده هفتم در وصف و توصیف و تعریف هیئت رئیسه میگوید، هیئت رئیسه دائمی عبارتست از یک رئیس و دو نواب رئیس و ۴ منشی و سه مباشر و نظایر اینها، در اولین دقه بعد از ۴۲ سال تجربه گمان نمیکنم این سابقه خوبی باشد بنده یک پیشنهادی دارم که تنفس داده شود و همین امروز شاید بین آقایان در باب نواب رئیس یک توافقی حاصل شود چونکه نظر بختلخت و مخاصمت که نیست نظر توافق است در ضمن تنفس یک توافقی حاصل شود و بلافاصله بعد از موافقت با آن یا اول وقت فردا نواب رئیس و منشی ها انتخاب شوند بعد بلافاصله شروع بشود بالطبع و بحکم جریان طبیعی شروع بشود بطرح اعتبار نامه ها.

(بعضی از نمایندگان - رأی رای)
رئیس این مثل تغییر دستور است و البته بسته برای مجلس است به پیشنهاد آقای ملک الشمر بهار رأی گرفته میشود آقایانیکه موافق هستند قیام نمایند. (تصویب شد) بنا بر این رأی مجلس اعتبار نامه های اعتراض شده مطرح میشود.
۶ - طرح اعتبارنامه آقای مشایخی
رئیس - اعتبارنامه آقای مشایخی مطرح است آقای حائری زاده بیاناتی راجع با اعتبار نامه آقای مشایخی دارید.

حائری زاده - بلی.
اقبال - بنده پیشنهاد ختم جلسه کرده بودم.
رئیس - در ختم جلسه دو پیشنهاد هم رسیده است ولی مجلس موافقت نکرد.
حاذقی - ما لان رأی دادیم که شروع بشود بتعین اعتبار نامه ها.

رئیس - آقای حائری زاده.
حائری زاده - بنده پس از ۲۰ سال که از زندگانی سیاسی خارج بودم (بعضی از نمایندگان بلندتر) تقریباً برای اولین دفعه ایست که وارد یک موضوع سیاسی دقیقی میگویم بشوم، ما اول باید بعد از ۴۲ سال الفیاض آزادی و دمکراسی را شروع کنیم حکومت دمکراسی که نصیب ملت ایران شد و اختیاراتی را که حکومت داشت تقویض ملت شد و بوسیله این آقایان نمایندگان باید بوقع اجرا گذارده شود. بعد از ۴۲ سال باید سعی کنیم که آن حکومت معنی خودش را داشته باشد یعنی وکیل، رابطه وکیل و موکل (صحیح است) اینها درش باشد (صحیح است) حکومت مردم بر مردم، این طوری که تابعان عمل میگردیم بعهده من صحیح نبوده است (صحیح است) که خود را نماینده ملت ایران میدانیم. یک امتیازی مجلس شورای ملی ما بر مجالس روی زمین دارد که هیچ مملکتی این اختیاراتی را که این مجلس شورای ملی دارد ندارد مجلس شورای ملی ایران رائی که داد قابل استیفاء و تمیز نیست یک مجلس اعابانی نیست که در این رأی تجدید نظر بکنند هیچ مقام صالحی که نمیتواند این رأی صحیح یا غلط

مجلس شورای ملی ایران را که در این چند روز احساس کردم برخلاف بعضی از تحریکات بعضی از روزنامه نویسها بایک وحدت نظر انشاء الله کارهای مهمی را انجام میدهد اما در باب اینکه ایشان فرمودند رئیس انتخاب بشود که در بین انتخاب رئیس و نواب رئیس اعتبار نامه ها مطرح شود برخلاف آئین نامه میباشد چنانکه بنده عرض میکنم بموجب این آئین - نامه ماده هفتم میگوید که هیئت رئیسه انتخاب میشوند نه رئیس و در ماده هفتم در وصف و توصیف و تعریف هیئت رئیسه میگوید، هیئت رئیسه دائمی عبارتست از یک رئیس و دو نواب رئیس و ۴ منشی و سه مباشر و نظایر اینها، در اولین دقه بعد از ۴۲ سال تجربه گمان نمیکنم این سابقه خوبی باشد بنده یک پیشنهادی دارم که تنفس داده شود و همین امروز شاید بین آقایان در باب نواب رئیس یک توافقی حاصل شود چونکه نظر بختلخت و مخاصمت که نیست نظر توافق است در ضمن تنفس یک توافقی حاصل شود و بلافاصله بعد از موافقت با آن یا اول وقت فردا نواب رئیس و منشی ها انتخاب شوند بعد بلافاصله شروع بشود بالطبع و بحکم جریان طبیعی شروع بشود بطرح اعتبار نامه ها.

را که از این جا صادر شد جلوی اجرائش را بگیرد ، آقایان باید اهمیت این کرسی و مقام را خیلی توجه داشته باشند و باید اشخاصی روی این کرسیها بنشینند کفیر از مصالح جامعه چیز دیگری منظور نظر و طرف توجه آنها نباشد (صحیح است) حقیقه مقدس بنام معنی باشد قانون اساسی ما که بر طبق آن قانون انتخابات نوشته شده است شرایطی برای انتخاب کننده و انتخاب شونده ذکر میکند کسی حق رأی دارد که محکوم کارهای کفیری نشده باشد ولی برای آن کسی که انتخاب میشود صلاحیت دارد روی این کرسی بنشیند تنها این شرط را نکرده گفته باید معروف با امانت و درستی باشد. (صحیح است) کافی نیست باین که محکومیت نداشته باشد ، باید جامعه او را بقدر و تقوی بشناسند ملت ایران مقدراتش را با آقایانی که این جا هسته اند می سپارد و باید بروج قدس و تقوای آنها اطمینان داشته باشد ، بین آقایان نمایندگان اشخاصی هستند که در آن حوزه ای که انتخاب شده اند یادر مملکت یکمده با آنها ایمان و عقیده دارند و یک عده هم البته ممکن است مخالف داشته باشند ، بی مخالف کسی نیست ، آن شخص وقتی نماینده آن محل و آن ناحیه شد آمد اینجا ما او را وکیل همه ملت نمیشناسیم ، میگوئیم فلانی که وکیل سبزوار شده و آمده است این جا ممکن است در سبزوار ۱۰ نفر ، ۱۰۰ نفر ، ۵۰۰ نفر بآن اعتماد کرده باشند او را بعنوان نمایندگی خودشان فرستاده باشند و این کافی نیست برای این که این شخص صالح باشد در امور مملکت دخالت کند و باید نمایندگان تمام نقاط ایران که این جا جمع شده اند آنها رأی بصلاحت او بدهند تا ما او را صالح بدانیم در امور مملکت دخالت بکنند این را نمی توانیم تقریباً وکالت تو کیلی است که به آقایان داده میشود . کسانی هستند در این مجلس که اگر این جریان موجود پیش نیامده بود این ها داوطلب وکالت نمیشدند (صحیح است) ، در جامعه کسی این ها را نمیشناخت که وجود دارند تا این که سمت نمایندگی باین ها بدهد (صحیح است) یک اشخاصی ممکن است که صلاحیت برای کارهای دیگر داشته باشند ولی برای نمایندگی مجلس شورای ملی صلاحیت ندارند (صحیح است) اگر شما یک مترجم انگلیسی خواستید فلان آدمی که از همه حیت صالح هست ولی زبان انگلیسی را نمیداند این صالح نیست برای کار شما ، شما باید کسی را که برای این کار صلاحیت دارد انتخاب کنید ، شهادت این پیرونده های مجلس بنده سه دوره این جا بودم ، هیچوقت نیامدم در پشت این تریبون و راجع بویکیی مخالف کنم ، اگر عقیده نداشتم که این وکیل خوبی است رلی نمیدادم ، وارد زندگانی خصوصی اشخاص شدن را هیچ مقضی نمیدانم که در کارهای عمومی وارد زندگانی خصوصی اشخاص بشوم ولی پس از ۴۲ سال مشروطیت و آزادی دیدم یک اشخاصی که افتخار دارند بنو کرکی حضرت اشرفها ، خودشان میگویند ما طرف مرحمت حضرت اشرف هستیم (صحیح است) حضرت اشرف بنا اعتماد دارد ما را نوکر صالح میشناسد ، من نوکر حضرت اشرف را نمیتوانم خالص حضرت اشرف بشناسم ، مجلس خالق دولت است

بعضی از نمایندگان - پیشنهاد را قرائت بفرمائید .
رئیس - پیشنهاد در ختم جلسه است ، آقایانی که با پیشنهاد ختم جلسه موافقتند که اعتبار نامه در جلسه بعد مطرح شود قیام بفرمائید (اکثر را خواستند) تصویب شد .
یک نفر از نمایندگان - مشکوک است .
۷ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه .
رئیس - مشکوک هم نبود ، تصویب شد .
 جلسه آینده روز سه شنبه پس فردا دستور هم اعتبار نامه ها .
رئیس - آقای صدرزاده .
صدرزاده - عرض کنم حضور مبارک تصمیماتی که در مجلس گرفته میشود باید در خود مجلس پیش از همه جا مورد احترام واقع شود ، ملاحظه فرمودید که رأی گرفته شد بر اینکه هیئت رئیسه انتخاب شود و سپس باعتبار نامه ها رسیدگی شود البته هیئت رئیسه شامل رئیس و نواب رئیس و سایر اعضا است آنوقت یک نفر از آقایان هیئت رئیسه که ریاست محترم باشد تعیین شد و بلا فاصله تصویب برخلاف تصمیم اولیه گرفته شد ، اصولاً بنده با رسیدگی باعتبار نامه ها مخالفتی ندارم ولی عرض این است که تصمیمات مجلس باید مورد احترام باشد و حالاً هم تعیین هیئت رئیسه ، یعنی آن نظری را که از تعیین هیئت رئیسه دارید اینست که مهیا بودن و آمادگی کار را بتوانید بعرض اعلیحضرت همایونی برسانید (صحیح است) و حالا با تعیین یک رئیس این عمل را نیشود کرد و امکان پذیر نیست آقایان موافق بودند با اینکه هیئت رئیسه معین بشود (حاذقی - خارج از موضوع است) (زنک رئیس) .

تصویب نامه ها

شماره ۱۰۶۳۶ ۲۶ ر ۵ ر ۲۴
 وزارت دارائی
 هیئت وزیران در جلسه ۲۰ مردادماه ۱۳۲۶ طبق پیشنهاد شماره ۱۹۶۶-۲۰ ر ۵ ر ۲۶ وزارت کشور تصویب نمودند از تاریخ صدور این تصویب نامه عوارض مشروطه زیر بنفع شهر داریهای آذربایجان اخذ شود .
الف - از اجناس زیر که بطور تجارتهای از شهر های آذربایجان صادر میشود :
 سبزه - کشمش - بادام - گردو - نعود - لیه - نشیاسته - کرچک - تخم کدو و اقسام تخم - مغز هسته زردآلو هر عدد (۱۰۰ کیلو) در ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۲ - مغز بادام - مغز گردو - پسته - فندق هر عدد (۱۰۰ کیلو) سی ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۳ - روغن زرد - کره - صسل - بیه کیلومی ۱ ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۴ - برکه زرد آلو - شفتالو و آلوچه خشک باسلوق کیلومی بیست دینار موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۵ - چوب و تخته برای کبریت سازی هر تن در ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۶ - پوست گوسفند و بز هر صد عدد هفتاد و پنج ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۷ - پوست گاو و گاو میش - پشم - کرک - مو هر صد کیلو سی ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۸ - میش و تباج هر صد عدد پنجاه ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۹ - روده هر صد عدد سی ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۱۰ - شیرود و شاپ کیلومی بیست دینار موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۱۱ - اقسام فرش قالی - قابچه هر صد کیلو پنجاه ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .

۱۲ - پوستهای قیمتی هر اعد ده ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۱۳ - پنبه هر صد کیلو ۶ ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۱۴ - پنبه کیلومی ۵۰ دینار موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۱۵ - سبزمینی هر صد کیلو پنج ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۱۶ - ذغال سنگ هر تن در ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
۱۷ - کبریت هر صد عدد بیست ریال موقع حمل در کاراژها وصول شود .
ب - از اجناس زیر که بطور تجارتهای بشهرهای آذربایجان وارد میشود :
۱ - قند و شکر بطور آزاد که وسیله تجار وارد میشود هر صد کیلو بیست ریال بموجب بارنامه در کاراژ وصول شود .
۲ - چای بطور آزاد که وسیله تجار وارد میشود هر صد کیلو یکصد ریال بموجب بارنامه در کاراژ وصول شود .
۳ - اقسام صابون بطور آزاد که بوسیله تجار وارد میشود هر کیلومی یک ریال بموجب بارنامه در کاراژ وصول شود .
۴ - از اقسام اجناس خرازی - قماش اهم از وطنی و غیره لبا-های وخته کفش نخ هر صد کیلو سی ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۵ - از گونی نو و کهنه هر صد عدد ده ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۶ - کبریت هر صد عدد بیست ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۷ - اقسام برنج صدری و آشی قیان هر صد کیلو ده ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۸ - آهن خالص و تیر آهن هر صد کیلو پنج ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۹ - میخ و لولا و ابزار آلات آهنی هر صد کیلو بیست ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۱۰ - اقسام ظروف و بلور هر صد عدد بیست ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۱۱ - سیمان هر صد کیلو پنج ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۱۲ - لیموناد هر صد عدد بیست ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۱۳ - از مازو زردیق هر صد کیلو ده ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۱۴ - کلوان هر صد کیلو شش ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۱۵ - خرما هر صد کیلو پنج ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۱۶ - اجناس سبقت فروشی - ادویه هر صد کیلو شصت ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
۱۷ - لوازم برق هر صد کیلو پنجاه ریال بموجب بارنامه در کاراژها وصول شود .
ج - از ادماهاییکه در مبادین شهرداری بفروش میرسد .

۱ - از هر رأس گوسفند و بز سه ریال ترتیب مزایده باجاره واگذار شود .
۲ - از هر رأس گاو و گوساله و بچه گاو میش الاغ دهم ریال ترتیب مزایده باجاره واگذار شود .
۳ - از هر رأس گاو میش و کل یا بز ده ریال ترتیب مزایده باجاره واگذار شود .
۴ - از هر رأس اسب و قاطر بیست ریال ترتیب مزایده باجاره واگذار شود .
۵ - از هر رأس شتر سی ریال ترتیب مزایده باجاره واگذار شود .
د - عوارض متفرقه محلی :
۱ - از زردآلو که برای کالیفرنیا بکار خانه تحویل میشود هر صد کیلو چهار ریال و سبیله کارخانه از فروشنده .
۲ - از مال الاجاره فنوات شهری صدی پنج از مالک .
۳ - از کار خانه سبزه یک کتی بپزبان عمل کرد از هر واگون چهل ریال از صاحب کارخانه در شهرو محلهائیکه کارخانه باشد .
۴ - از کوره بزی صدی ده .
۵ - از اماکن عمومی شرح زیر :
 در شهر تبریز ماهیانه از سی چهار صد ریال بترتیب درجه بندی و در سایر شهرهای آذربایجان از ده الی یکصد ریال بترتیب درجه بندی .
۶ - در کاراژها بترتیب زیر :
 در شهر تبریز کاراژ درجه اول چهار صد ریال کاراژ درجه ۲ دو صد و پنجاه ریال در دوم یکصد و پنجاه ریال در سده در سایر شهرهای آذربایجان کاراژ درجه اول یکصد ریال درجه دوم پنجاه ریال در سده .
۷ - از خانه های ملکی مسکونی تاده هزار ریال معاف از ده هزار ریال تا یکصد هزار ریال بهره هزار ریال پنج ریال و از یکصد هزار ریال بیلا تا دو صد هزار ریال هر ده هزار ریال ده ریال و از دو صد هزار ریال بیلا هر ده هزار ریال بیست ریال در سال از صاحب ملک دریافت شود .
۸ - از وسائط نقلیه ،
 از هر دستک در شبکه ماهانه ده ریال از هر راه و چهار چرخه ماهانه ۵ ریال از ماشین سواری ماهانه یکصد ریال .
۹ - از سینما و نمایش صدی پانزده در آمد فروش بلیط .
۱۰ - از مسافرتین اتوبوس و ماشین سواری نفری ۵ ریال باالصاق تبر بیه بلیط ها در کاراژها وصول شود .
۱۱ - از مسافرتین کشتی نفری دوریال (در آمد بندر گله انخانه بنفع شهرداری رضائیه در آمد سفرخانه بنعم شهرداری شبستر وسیله اداره راه آهن و کشتیرانی وصول شود)
۱۲ - تبصره ۱ - مالکین خانه ها و مدیران اماکن و کاراژها و صاحبان وسائط نقلیه مکلفند عوارض متعلقه بخود را در مواعیدیکه شهرداری معین و اخطار مینماید بدایره وصول شهرداری پرداخت نمایند چنانچه مؤدیان مزبور تا انتضاء شرب الاجل مقرر بدهی خود را نپردازند و شهرداری مجبور بازم امور وصول شود بمبانی

بمیزان صدی ده بدهی از مؤدی اضافه دریافت خواهد شد .

تبصره ۲ - کاراژ هائیکه مکلفند برای اجناسی که مشمول پرداخت عوارض میباشد قبل از رؤیت عوارض بصورت بارنامه و حمل جنس اقدامی نکنند و پس از پرداخت عوارض شماره و تاریخ قبوض را در بارنامه ها و صورت حسابهای مربوطه قید نمایند و بعضی ورود اجناس بعد از آن که عوارض مربوطه پرداخت و شماره و تاریخ قبض در بارنامه ثبت شده جنس را بصاحب آن تحویل نمایند .

تبصره ۳ - محمولات صادره وسیله کامیونها باید در کاراژها بارگیری شود و اجناسیکه وسیله کامیون وارد شهر میشود باید مستقیماً بکاراژ وارد پس از تسویه حساب عوارض خارج گردد .

تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است

م - ۲۶۲۱
شماره ۱۰۶۵۴
از طرف نخست وزیر
۲۶۵۲۰
وزارت دارائی

هیئت وزیران در جلسه ۲۱ مرداد ماه ۱۳۲۶ بنا بر پیشنهاد شماره ۲۸۳۳۰ - ۲۲۶۰۱۳ وزارت دارائی تصویب نمودند :
ماده ۷ تصویبنامه شماره ۲۳۶۹۰ مورخ ۲۷

اسفند ۱۳۲۴ از این تاریخ ملغی میگردد
تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است .

م - ۲۶۵۰
شماره ۱۰۳۵۲
از طرف نخست وزیر
۲۶۵۲۰
وزارت دارائی

هیئت وزیران بر حسب پیشنهاد شماره ۲۶۱۵۰ وزارت دارائی در جلسه ۲۱ مرداد ماه ۱۳۲۶ - تصویب نمودند که ماده ۱ از تصویب نامه شماره ۱۴۸۶۴ - ۲۵۲۲۵ و ماده ۴ از تصویبنامه شماره ۶۰۰۴ - ۲۵۲۲۵ و تصویب نامه ۴۸۸۱۴ - ۲۵۱۰۱۶ و ماده ۵ از تصویب نامه شماره ۱۱۳۸ - ۱۶۶۶۰ و ماده ۲ از تصویب نامه شماره ۱۱۲۶۶۱۱۲۶ - ۲۵۱۲۲ و ماده ۱ از تصویب نامه شماره ۱۶۰۰۸ - ۲۵۱۲۲ و تصویب نامه ۱۱۳۹ - ۱۷۳۰۸ - ۱۳۲۵ و تصویب نامه ۹۳۳ - ۷۵۴۸ - ۲۵۱۲۲ و تصویب نامه شماره - ۲۲۳۰۶ - ۲۵۱۲۲ و تصویب نامه ۲۲۱۹۰ - ۲۵۲۲۲ و ماده ۱ از تصویب نامه ۹۷۲ - ۱۴۵۸۰ - ۲۵۱۲۲ و بتدالاف از ماده ۳ تصویب نامه ۱۹۵۲۰ - ۲۴۱۰۲۶ و سایر تصویب نامه هائیکه بموجب آنها مقرر شده است بعنوان عوارض شهرداری و شیرو خورشید سرخ و بهداشت و فرهنگ و غیره مبلغی از قیمت گندم و جو که اداره کل غله و نان باید بصاحبان آنها بپردازد کسر شود ملغی

است و باین ترتیب کسر هر گونه وجهی از آن بابت ها از قیمت اجناس تحویلی مالکین و کشاورزان از طرف ادارات غله و نان ممنوع است .

تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است

م - ۲۶۵۱
شماره ۱۰۶۶۴
از طرف نخست وزیر
۲۶۵۲۰
وزارت دارائی

هیئت وزیران در جلسه ۲۱ مرداد ماه ۱۳۲۶ بنا بر پیشنهاد شماره ۲۷۶۸۵ وزارت دارائی تصویب نمودند که اجرای مفاد تصویب نامه شماره ۳۱۱۷ - ۱۳۲۶۲ در مورد خرید اتومبیلهای باری و کامیون نیز لازم الیه خواهد بود .

تصویب نامه در دفتر نخست وزیر است

م - ۲۶۴۹
شماره ۱۰۶۶۸
از طرف نخست وزیر
۲۶۵۲۰
وزارت دارائی

هیئت وزیران در جلسه ۲۱ مرداد ماه ۱۳۲۶ بنا بر پیشنهاد شماره ۱۲۶۸۱ بتاریخ ۱۳۲۶۰۲۶ بانک ملی ایران تصویب نمودند جناب آقای ابوالقاسم فروهر بسمت نمایندگی بانک در کمیسیون نظارت مالی لوله کشی آب تهران منصوب شوند
تصویبنامه در دفتر نخست وزیر است
م - ۲۶۴۸
از طرف نخست وزیر